

Advies Design Academy Eindhoven

De Reviewcommissie (hierna commissie) heeft kennisgenomen van het voorstel van de Design Academy Eindhoven (hierna DAE) dat het College van Bestuur met zijn brieven van 3 mei 2012 (kenmerk P20120002), 20 juni en 3 juli 2012 (beide zonder kenmerk) aan de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) heeft gezonden.

De commissie heeft het voorstel van DAE beoordeeld aan de hand van het beoordelingskader dat de staatssecretaris van OCW heeft vastgesteld (brief aan de Tweede Kamer van 7 maart 2012) en bij brief van 5 maart 2012 bekend heeft gemaakt aan de bij de universiteiten en hogescholen die bij de hoofdlijnenakkoorden zijn betrokken.

De commissie heeft op 6 juni 2012 een gesprek gevoerd met een vertegenwoordiging van DAE. Naar aanleiding van vragen van de commissie heeft DAE het voorstel toegelicht.

Profiel

DAE beschrijft haar profiel als volgt.

DAE is een hogeschool met een wereldwijde faam als een van de beste designinstituten, die toptalenten aflevert. De academie is gestart met een integrale onderwijsvernieuwing om de creatieve professional, waartoe DAE haar studenten opleidt, te voorzien van voldoende bagage en de juiste bagage en deskundigheid in de huidige sociaal-maatschappelijke veranderingen. Binnen de academie vormen studenten met (hoofd)docenten een hechte community. Vanuit het netwerk van docenten zijn studenten intensief verbonden met het werkveld. DAE profileert zich ten aanzien van kennisbenutting met haar sterke relaties tussen onderwijs, ondernemerschap en onderzoek in de reeds bestaande en verder uit te breiden samenwerking met publieke en private partners. DAE heeft in het beleid van OCW erkenning gevonden als Centre of Excellence in design en educatie voor de periode 2008-2012.

In het studiejaar 2011-2012 maakte DAE parallel een aantal processen door die bij elkaar genomen aanleiding gaven tot grootscheepse onderwijsveranderingen: accreditatie (bachelor- en masteropleiding verwacht in 2012), onderwijsvernieuwing (2011), Sectorplan hbo Kunstonderwijs "Focus op Toptalent" (2011), Bureau Zuid (voorjaar 2012) en deze prestatieagenda (mei 2012). De integrale onderwijsvernieuwing zou volgens het instellingsvoorstel in 2016 volledig moeten zijn doorgevoerd in het bachelor- en masteronderwijs.

Haar toekomstige profiel heeft DAE in haar aanvullende brief van 20 juni 2012 nogmaals in de drie cruciale doelstellingen uit haar strategisch beleidsplan samengevat: DAE wil een ambitieuze studiecultuur creëren en in 2015 een volledig nieuw aangepast onderwijsmodel geïmplementeerd hebben voor bachelor- en masteropleidingen; DAE wil in haar onderwijs een stimulerend en duurzaam onderzoeksklimaat ontwikkelen; en DAE wil de kwaliteit van haar onderwijs én de beroepsuitoefening verhogen.

De commissie heeft het voorstel beoordeeld aan de hand van de criteria:

- ambitieniveau en realiteitsgehalte;
- aansluiting bij nagestreefde ontwikkelingen op stelselniveau: zwaartepuntvorming en differentiatie;
- uitvoerbaarheid.

De commissie beoordeelt het voorstel als volgt.

Ambitie

De commissie constateert met betrekking tot *onderwijskwaliteit en studiesucces* dat het voorstel van DAE streefwaarden bevat voor de verplichte indicatoren. DAE streeft ernaar het bachelorrendement beperkt te verhogen van 43% naar 50% en de uitval ongeveer gelijk te houden op 30%. Beide streefwaarden voor 2015 steken niet gunstig af bij die van de andere kunsthogescholen. Als indicator van onderwijskwaliteit voert DAE de studenttevredenheid op, die nu 3,96 is en waarbij gestreefd wordt naar 4,00 in 2015. Aan de norm voor onderwijsintensiteit wordt door DAE nu reeds ruimschoots voldaan. Het aandeel docenten met een masteropleiding of doctoraat wil DAE beperkt laten toenemen, tot 37% van het totale docentenbestand. Daarbij merkt DAE op dat 93% van de huidige theoriëdocenten een mastertitel of meer heeft (uit te breiden tot 95% in 2015). DAE streeft een substantiële terugdringing na van de relatief hoge indirecte kosten. Gezien het feit dat DAE een stevige vorm van selectie hanteert bij de toelating, is de commissie van mening dat DAE een hoger rendement zou kunnen ambiëren, mede in het licht van de afspraken die met andere hogescholen in de kunstensector worden gemaakt. De commissie concludeert dat de voornemens van DAE met betrekking tot onderwijskwaliteit en studiesucces op de verplichte indicatoren merendeels tekortschieten.

De commissie heeft met nadruk gekeken of er sprake is van aanhoudende bewezen hoge kwaliteit. Zij heeft daarbij strenge grenzen gesteld aan wat zij als zodanig accepteert. Naar het oordeel van de commissie is sprake van aanhoudende bewezen hoge kwaliteit als de hogeschool in verhouding tot de gemiddelde resultaten in het hoger beroepsonderwijs in de afgelopen periode zeer goede scores heeft gerealiseerd voor elk van de volgende indicatoren: uitval, switch, bachelorrendement en onderwijskwaliteit/excellentie¹.

De commissie concludeert dat DAE, gezien het matige bachelorrendement en de relatief hoge uitval, niet voldoet aan de strenge eisen die de commissie stelt aan een aanhoudende bewezen hoge kwaliteit.

De commissie constateert dat DAE met één bachelor- en één masteropleiding en haar scherpe profiel als designacademie weinig mogelijkheden heeft met betrekking tot de ontwikkeling van het *onderwijsaanbod*. DAE sluit overigens goed aan op het Sectorplan hbo Kunstonderwijs en de ambities die daarin staan vermeld ten aanzien van het onderwijsaanbod. De commissie concludeert dat het voorstel goede voornemens bevat met betrekking tot het onderwijsaanbod.

De commissie constateert met betrekking tot *onderzoek en valorisatie* dat het nationale, mede uit FES-middelen bekostigde Creative Industry Scientific Program (CRISP) bij DAE een grote rol speelt, ook in de onderwijsvernieuwing. Met haar drie lectoraten, de

¹ De commissie hanteert het uitgangspunt dat alleen een hoge studenttevredenheid (NSE) en een hoog bachelorrendement een te smalle basis is om te kunnen spreken van aanhoudende bewezen hoge onderwijskwaliteit. Zij acht bevestiging door een accreditatieoordeel noodzakelijk. Omdat er in de afgelopen periode nog geen goed/excellent oordelen zijn geveld op opleidingsniveau kiest de commissie in deze overgangperiode naar een nieuw accreditatiestelsel voor de facetoordelen bij accreditaties. Noodzakelijke voorwaarde is dat de oordelen overwegend 'goed' en 'excellent' zijn. De grens is gesteld op 2/3, over alle accreditaties van bestaande voltijds bacheloropleidingen in de instelling.

daaraan te verbinden research associateships voor alumni en de researchdocenten, wenst DAE haar praktijkgerichte onderzoek te versterken en tegelijk een kwaliteitsimpuls te geven aan het (honours)onderwijs en ondernemerschap. Met de inzet van Research Associates in het CRISP-programma beoogt DAE geïnteresseerde alumni een opstap te bieden naar een PhD. Creatief ondernemerschap wordt mede gestimuleerd door studenten van de academie te laten 'mixen' met studenten van andere opleidingen (mbo, Technische Universiteit Eindhoven), zodat zij al vroeg leren samen te werken in cross-sectorale verbanden. Maar de commissie stelt tevens vast dat de voornemens nog in grote mate in abstracte zin zijn geformuleerd en niet uitmonden in concreet te behalen prestaties op het gebied van onderzoek en ondernemerschap. DAE geeft in haar voorstel geen duidelijk inzicht in de reeds behaalde onderzoeksprestaties van haar lectoraten of de afwegingen die ten grondslag liggen aan het instandhouden of uitbreiden van focusgebieden van DAE. De commissie concludeert dat het voorstel voldoende voornemens bevat met betrekking tot praktijkgericht onderzoek en valorisatie.

Gegeven bovenstaande conclusies met betrekking tot onderwijskwaliteit en studiesucces, het onderwijsaanbod, onderzoek en valorisatie, alles afwegende, beoordeelt de commissie het instellingsvoorstel als merendeels ambitieus, en realiseerbaar.

Aansluiting

De commissie constateert met betrekking tot *zwaartepuntvorming* dat de afspraken, die zijn gemaakt in het Sectorplan hbo Kunstonderwijs, het bijbehorende "Plan van Aanpak" en de Houtskoolschets, integraal deel uitmaken van het meerjarentraject van onderwijsvernieuwing bij DAE. In 2016 beoogt DAE de programmalijnen uit de Human Capital Agenda (HCA) van de topsector Creatieve Industrie (ondernemerschap, aansluiting industrie en werkveld, permanente educatie en internationalisering) goed te verankeren in het nieuwe curriculum. In de nieuwe onderwijsstructuur zullen lectoren en researchdocenten worden gekoppeld aan design- en researchafdelingen, die gerelateerd zijn aan de topsectoren en aan de 'Grand Challenges' van het Horizon 2020-programma. Tevens is DAE betrokken bij diverse innovatiecontracten (CLICK/networks), Smart Design Solutions (Eindhoven), Next Fashion (Arnhem), Creative Industries Next: Creative Business Innovation (Amsterdam). Samen met de Hogeschool voor de Kunsten Utrecht is DAE actief in het HBO Platform Creatieve Industrie, mede ter verbetering van de relatie onderwijs-arbeidsmarkt. Ook regionaal is DAE actief, zowel met betrekking tot de onderwijsskolom (via diverse samenwerkingsverbanden met het mbo) als met partners in het bedrijfsleven. Hierbij staat de koppeling aan meerdere topsectoren centraal, via dwarsverbanden op basis van materialen, technieken, het nieuwe vakmanschap en creatief ondernemerschap. De commissie concludeert dat DAE goed beleid voert ten aanzien van zwaartepuntvorming.

De aanvraag van DAE voor het Centre of Expertise 'Zuid - creatieve industrie' is door de commissie beoordeeld voor eventuele financiering vanuit het selectieve budget. Het Centre is aangevraagd door DAE (penvoerder), Avans Hogeschool, Fontys Hogescholen en Hogeschool Zuyd. Het Centre moet een nieuwe fysieke en virtuele leeromgeving worden met een geheel eigen businessmodel waarin onderwijs, cursussen, trainingen, onderzoek, praktijkervaring, advies en ondernemerschap samen zorgen voor een unieke verbinding en infrastructuur. De commissie beoordeelt dit voorstel als onvoldoende (zie bijlage 3 voor motivatie).

De commissie constateert met betrekking tot *onderwijsdifferentiatie* dat DAE dit begrip in de eerste plaats opvat als een diversiteit van de studenteninstroom, zowel naar vooropleiding als naar land van herkomst. Het veranderende beroepsprofiel met generieke maar ook meer gefocuste ontwerpers leidt tot aanpassingen in het instroomprofiel. DAE hanteert streefwaarden om de diversiteit te vergroten, in combinatie met de individuele selectie van getalenteerde studenten. In de tweede plaats ontwikkelt DAE een honourstraject op het gebied van designonderzoek, dat tevens zou moeten dienen voor doorstroom naar de masteropleiding van DAE. Dit programma zal in

september 2012 als excellentietraject worden gestart. De commissie concludeert dat DAE goed beleid voert ten aanzien van onderwijsdifferentiatie.

Gegeven bovenstaande conclusies, alles afwegende, oordeelt de commissie dat DAE met haar voorstel sterk inzet op zwaartepuntvorming en onderwijsdifferentiatie.

Uitvoerbaarheid

De commissie constateert dat DAE op het gebied van onderwijskwaliteit en studiesucces een aantal instrumenten (BSA, mentoraat, examencommissie) inzet om vanaf studiejaar 2012/13 alle studenten intensiever te begeleiden. DAE verwacht daarmee de uitval in hogere jaren terug te dringen. De academie heeft een innovatief en naar de mening van de commissie veelbelovend partnerbeleid (publiek–privaat), gecentreerd rond een Circle of Friends en een Circle of Funders. Dit kan de uitvoerbaarheid van vele voornemens van DAE ten goede komen. Wat betreft zwaartepuntvorming constateert de commissie dat in het kader van de onderwijsvernieuwing reeds stappen zijn gezet maar vooral nog veel beleid in voorbereiding is. Wel vermeldt DAE vele kleine realiseerbare organisatorische verbeteringen. De commissie constateert voor onderwijsdifferentiatie dat DAE reeds lang een selectie van studenten kent. Dit instrument zal volgens de aanvullende brief van 20 juni 2012 in de komende jaren versterkt worden ingezet om kwaliteit en diversiteit van de instroom te vergroten. Ook de voorgenomen tweejaarlijkse summer schools in BRICS-landen dragen hier aan bij. In het algemeen constateert de commissie met betrekking tot de uitvoerbaarheid van de voornemens in het voorstel dat DAE vele initiatieven benoemt, maar deze weinig operationaliseert.

De commissie beoordeelt het instellingsvoorstel, in het bijzonder met betrekking tot differentiatie en zwaartepuntvorming, als merendeels uitvoerbaar.

Facultatieve indicatoren

De commissie constateert dat DAE aanvullende indicatoren heeft geformuleerd om specifieke ambities en/of de uitvoering van ambities verder te concretiseren. Dit betreft onder andere de indicatoren: 'Een reductie van de studieduur van 5,6 tot 5 jaar in 2016', 'Een reductie van de instroom in de bacheloropleiding (10%)', 'Het vergroten van de instroom in de masteropleiding' (40%), 'Het gelijk houden van de totale populatie', 'Het uitbreiden van de Circle of Friends and Funders met 2 per jaar'.

Advies aan de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Op grond van de beoordeling van het voorstel van Design Academy Eindhoven aan de hand van de drie criteria (ambitieniveau en realiteitsgehalte, aansluiting bij de gewenste ontwikkelingen op stelselniveau, en uitvoerbaarheid), daarbij rekening houdend met de wegingsfactoren zoals beschreven in paragraaf 3 van het beoordelingskader, komt de commissie tot het volgende advies aan de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap:

1. De commissie beoordeelt het ambitieniveau en realiteitsgehalte alsmede de aansluiting op de gewenste stelselontwikkeling van het voorstel voor de voorwaardelijke financiering van Design Academy Eindhoven als toereikend. In bijlage 1 zijn de nulmeting en de streefcijfers voor de indicatoren onderwijskwaliteit en studiesucces opgenomen.

2. Gezien de oordelen op de drie criteria ten aanzien van onderwijs, onderzoek en valorisatie komt de commissie tot de conclusie dat de Design Academy Eindhoven in aanmerking dient te komen voor middelen uit het selectief budget. De commissie plaatst het voorstel van Design Academy Eindhoven in de categorie 'goed'. In bijlage 2 zijn de scores opgenomen.

Namens de Reviewcommissie Hoger Onderwijs en Onderzoek,

A handwritten signature in black ink, consisting of a large initial 'F' followed by a series of loops and a long horizontal stroke.

prof. dr. F.A. van Vught, voorzitter

Bijlage 1a: Verplichte indicatoren onderwijskwaliteit en studiesucces

	nulmeting	ambitie 2015
(HBO1) Studiesucces: Uitval	29,0 %	30,0 %
(HBO2) Studiesucces: Switch	nvt	nvt
(HBO3) Studiesucces: Bachelorrendement	43,0 %	50,0 %
(HBO4) Kwaliteit /excellentie: Studentenoordeel over de opleiding in het algemeen	3,96	4,0
(HBO5) Maatregelen: Docentkwaliteit	30 %	33 %
(HBO6) Maatregelen: Onderwijsintensiteit	0 %	0 %
(HBO7) Maatregelen: Indirecte kosten	1,0	1,22

Bijlage 1b: Gebruikte definities verplichte indicatoren onderwijskwaliteit en studiesucces

In deze bijlage geeft de commissie aan of uw instelling de RCHOO definitie en nadere omschrijving heeft gebruikt en waar een eventuele andere invulling van de nadere omschrijving en gebruikte methode en databron staat beschreven. Onder 'pag nulmeting' en 'pag ambitie' wordt aangegeven waar een omschrijving in het voorstel is gevonden.

Een uitgebreide versie van dit overzicht ontvangt u van het Ministerie van OCW.

Indicator	Definitie
(HBO1) Studiesucces: Uitval	<p>Het aandeel van het totaal aantal voltijd bachelorstudenten (eerstejaars HO) dat na één jaar niet meer bij dezelfde instelling in het hoger onderwijs staat ingeschreven.</p> <p>Definitie RCHOO. Zie ook brief 20.06.2012, onderwerp aanvullende brief en antwoorden op technische vragen</p> <p>pag nulmeting: <input type="text" value="brief"/> pag ambitie: <input type="text" value="brief"/></p>
(HBO2) Studiesucces: Switch	<p>pag nulmeting: <input type="text" value="nvt"/> pag ambitie: <input type="text" value="nvt"/></p>
(HBO3) Studiesucces: Bachelorrendement	<p>Het aandeel van de voltijd bachelorstudenten die zich na het eerste studiejaar opnieuw bij dezelfde instelling inschrijven (herinschrijvers) dat in de nominale studietijd + één jaar (C+1) bij dezelfde instelling het bachelorsdiploma behaalt</p> <p>Definitie RCHOO. Zie ook brief 20.06.2012, onderwerp aanvullende brief en antwoorden op technische vragen</p> <p>pag nulmeting: <input type="text" value="10"/> pag ambitie: <input type="text" value="brief"/></p>
(HBO4) Kwaliteit /excellentie: Studentenoordeel over de opleiding in het algemeen	<p>Studentenoordeel over de opleiding in het algemeen</p> <p>Definitie RCHOO. Gemiddelde NSE studenttevredenscore op 5-puntsschaal. Zie ook e-mail d.d. 3 juli 2012, ref.: AE/HB</p> <p>pag nulmeting: <input type="text" value="email"/> pag ambitie: <input type="text" value="email"/></p>

Indicator	Definitie
(HBO5) Maatregelen: Docentkwaliteit	<p>Het aandeel van de docenten (OP) met een master/PhD in het totaal aantal docenten (OP)</p> <p>Definitie RCHOO. Zie ook brief 20.06.2012, onderwerp aanvullende brief en antwoorden op technische vragen</p> <p>pag nulmeting: 9; brief pag ambitie: brief</p>
(HBO6) Maatregelen: Onderwijsintensiteit	<p>Het aandeel van de voltijd bacheloropleidingen met minder dan 12 geprogrammeerde contacturen (klokeer/week) in het eerste jaar.</p> <p>Definitie RCHOO. Zie ook brief 20.06.2012, onderwerp aanvullende brief en antwoorden op technische vragen</p> <p>pag nulmeting: 10; brief pag ambitie: brief</p>
(HBO7) Maatregelen: Indirecte kosten	<p>De ratio OP/OOP (fte)</p> <p>Definitie RCHOO. Zie ook e-mail d.d. 3 juli 2012, ref.: AE/HB</p> <p>pag nulmeting: 10; email pag ambitie: email</p>

Bijlage 2: Scores bij de beoordeling van het voorstel van Design Academy Eindhoven

Score aan de hand van paragraaf 3 van het beoordelingskader (brief staatssecretaris van OCW 7 maart 2012):

Ambitieniveau en realiteitsgehalte	3
Aansluiting bij gewenste ontwikkelingen op stelselniveau	4

Conclusie: het voorstel is toereikend voor de voorwaardelijke financiering.

Ten behoeve van de toekenning van het selectieve budget telt het tweede criterium dubbel:

Ambitieniveau en realiteitsgehalte	3
Aansluiting bij gewenste ontwikkelingen op stelselniveau	$2 \times 4 = 8$
Uitvoerbaarheid	3
Totaalscore	14

De staatssecretaris van OCW (brief 26 april 2012) heeft de volgende indeling vastgesteld voor de toekenning van de middelen uit het Selectieve Budget (SB):

4 - 11 punten : onvoldoende voorstellen
12 - 14 punten : goede voorstellen
15 - 17 punten : zeer goede voorstellen
18 - 20 punten : excellente voorstellen

Conclusie: het voorstel valt in de categorie 'goed'.

De commissie beoordeelt het voorstel voor het Centre of Expertise 'Zuid - creatieve industrie' als onvoldoende.

Bijlage 3: Centre of Expertise

Het Centre of Expertise 'Zuid - creatieve industrie' is aangevraagd door DAE (penvoerder), Avans Hogeschool, Fontys Hogescholen en Hogeschool Zuyd. Het Centre moet een nieuwe fysieke en virtuele leeromgeving worden met een geheel eigen businessmodel waarin onderwijs, cursussen, trainingen, onderzoek, praktijkervaring, advies en ondernemerschap samen zorgen voor een unieke verbinding en infrastructuur.

De commissie heeft (conform het *besluit experiment prestatiebekostiging HO*) beoordeeld of het met de aanvraag beoogde Centre of Expertise aan de volgende twee voorwaarden voldoet: (1) Het Centre past in het profiel van de instelling(en); het gaat om integrale zwaartepuntvorming rond onderwijs en onderzoek, gebaseerd op de (economische) zwaartepunten in de regio. (2) Er is sprake van cofinanciering en publiek-private samenwerking (bij zorg en onderwijs is cofinanciering geen harde voorwaarde, maar wel een pre). Een deel van de uitwerking (zoals de begroting) kan in 2013 plaatsvinden, zolang het voorstel aannemelijk maakt dat in dat jaar aan de voorwaarden kan worden voldaan. In dit licht komt de commissie ten aanzien van de twee voorwaarden tot de volgende conclusies.

Het voorgestelde Centre past in de profielen van de betrokken hogescholen. Er is echter nog geen duidelijke focus aangebracht en de thematiek is onvoldoende uitgewerkt en afgebakend om dit met zekerheid te kunnen vaststellen. Onduidelijk is ook hoe integrale zwaartepuntvorming rond onderwijs en onderzoek vorm krijgt en op welk regionaal zwaartepunt het Centre is gebaseerd. De commissie concludeert dat het voorstel onvoldoende aannemelijk maakt dat aan de eerste voorwaarde kan worden voldaan.

Het voorstel vermeldt over publiek-private samenwerking dat zal worden aangesloten bij bestaande initiatieven zoals United Brains, Design Incubator, Little Mountain en de Technische Universiteit Eindhoven. Hoe ver deze aansluiting is en hoe deze georganiseerd gaat worden is echter onduidelijk. Hoewel de DAE goed gepositioneerd is, is het niet helder hoe dit Centre van de grond moet komen. Daarnaast is onduidelijk hoe cofinanciering vormgegeven gaat worden. Er wordt geen inzicht gegeven in de wijze waarop dit in 2013 verwezenlijkt kan zijn. De commissie concludeert dat het voorstel onvoldoende aannemelijk maakt dat aan de tweede voorwaarde kan worden voldaan.

Gezien bovenstaande conclusies beoordeelt de commissie het voorstel voor het beoogde Centre of Expertise als onvoldoende.